

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 126. De bonis traditis in pago Bardengo ab uxore comitis Luidolfi, germani Cobbonis, per comitem Bardonem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

uocatur albia cuius traditionis auctorem ipse *amelungus* adhuc uiuens elegit praedictum *auunculum* suum *cobbonem* atque ei potestatem praedictae traditionis contradidit testes huius traditionis sunt *bardo comes* (m) *uuulfrid uuigbert* (n) *hemmic* *suuithard* *rainheri* et alii XIII.

gubernante Corbeiam Wario.

§. 126.

Tradidit *bardo comes* pro remedio animae *luidolfi* (o) familiae XVIII in

in praefectura Oldenstat: 6) *Wertside*, quae est Westide in praefectura eadem: 7) *Scotonbusen*, quae adpellatur aetate nostra Studensen, sita intra eandem praefecturam: 8) *Suttorp* est Sottorp in praepositura Amelikhufen, vel Suttorp in praefectura Oldenstat: 9) *Stocbeim* est Stokem in eadem praefectura: 10) *Masendorp* est Mazendorp in praefectura Oldenstat: 11) *Emmenthorp* est Emmendorp intra praefecturam Medingen: 12) *Eppenbusen* est Eppensen in praefectura Medingen: 13) *Addunesthorp* est Addensdorp in praefectura Medingen. Haec villa cum circa Wigmannesburgum in Principatu Luneburgico sint obuia, pagus Mosidi circa Wigmannesburgum situs non fuit. Villa Wigmannesburftal ubi inuenienda sit, iudicent docti viri, Veterem Marchiam incolentes. Mihi nota sunt quaedam loca in Veteri Marchia sita, quae Burgstad et Borftal appellantur. Fortassis quaedam villa in eadem prouincia reperitur, cui maior cum Wigmannesburftal est similitudo. Inter haec notatu dignum esse putamus, familiam *Billinganam* in pago *Morweddi* ad Albim possedisse praediorum nonnihil, vti ex hoc loco apparet. Quanam vero fuerint ea bona, quae Amelungus donauit, dicemus distincte in nostra *Clientela Corbeiensi*.

- (m) *Bardo comes*, frater *Walberti* et nepos *Widekindi Magni*, fator fuit principum *De Barwaldeccenium*, vti supra §. 104. not. (u) demonstrare adgressi sumus. done comite.
- (n) Infra (§. 337.) nominatur quidam *Wicbert* filius *Bardonis*, qui hic locum habere *De Wicon* videtur. Fortassis hic fuit filius *Walberti*, et pronepos *Widekindi Magni*, berto, postea creatus *Episcopus Verdenfis*.
- (o) Dignissimum esse hunc locum, qui explicetur planissime, omnes nobiscum vno ore profitebuntur. Indicari hic *Luidolfum*, quondam comitem et ducem Saxoniae celebratissimum, multorum regum, imperatorum, et ducum patrem et progenitorem, nemo negare auit. Nesciure adhuc plerique eruditi, quis huius *Luidolfi* pater existerit. Hic vero locus ipse illum significat. Ante omnia autem hic chronologicum argumentum praemittere debemus, demonstraturi, vixisse eodem hoc tempore, quo haec tradita sunt, celeberrimum istum *Luidolfum*. Et vt hoc eo planius fiat, primum ex ipsis his traditionibus ostendemus, quonam circiter tempore haec traditio proposita fuerit. Id autem elucet ex §. 133. Ibi enim *comes Esic* res, quas imperator *Hlotharius* illi tradiderat, sitas in pago *Riboariense* atque comitatu *Bunnensi* in *Castenica*, donauit monasterio nostro *Corbeiensi*. Ad hanc narrationem illustrandam facit diploma imperatoris *Hlotharii*, cuius iam supra §. 110. not. (1) mentionem inieciimus. Illud infra (§. 133) ex autographo in medium adducemus. Id ipsum anno imperii *Hlotharii* per Italiam XXIII, et per Franciam IIII, die XX. Martii datum fuit. Hos annos imperii, per Italiam capeffiti, supputare decet ab anno 821, quo *Hludowicus* pius mense Maio *Nouiomagi* regnum inter filios diuisit, testante *Eginhardo Annal. Rerum Franc.* f. 170. his verbis: *Iterum conuentus mense Maio Nouiomagi habendus indicatus est, comitesque, qui illuc venissent, deputati. Eo anno (821.) dominus imperator post festi paschalis expletionem per Mosam nauigauit, ibique constitutam annis superioribus atque conscriptam inter filios suos regni partitionem recensuit, ac iuramentis optimatum, qui tunc adesse potuerant, confirmauit.* Anni autem regni illius *Lothariani* per Franciam computandi sunt a diuisione regni inter *Hlotharium* et *Carolum*, seu mense Maio anni 839 *Wormatiae* sancita, testantibus *Annalibus Rev. Franc. Fuldens. Tom. 1. S. R. Germ. Freberi* p. 24. his verbis: *Post pascha mense Maio Wormatiam veniens (imperator) Hludbario filio suo, de Italia in fidem venientis, reconciliatur, regnumque Francorum inter eum et Carlum filium suum*

Ab anno 826 vsque 853 imperante Hludouico et in pago bardengo (p) ut summam uero huius traditionis exprimamus quidquid ipse *Luidolfus* habuit in pago bardengo in campis siluis pascuis aquarumque decursibus et in familiis exceptis seorsum denominatis familiis quas ipse suo germano *cobboni* (q) atque suo propinquo fratre suo ad redimendum relin-

suam minimum diuidit: Hluthario quidem, qui maior natu erat, nominis sui dignitatem et sedem regni tribuens, Hludouico uero filio suo minori pro eo, quod eum offenderat, Baioariorum prouincia tantum concessa. Annus ergo reparatae salutis 844 inde emergit, quocum annus indictionis, qui sextus est, accuratissime concordat. Quodsi igitur uxor *Luidolfi*, qui ipse aduocatus Corbeiensis erat, per *Bardonem comitem* hanc traditionem fieri curauit prius, quam *Eusebius comes* sua in pago Riboariensi bona donauit, sequitur exinde, *Luidolfi* uxorem eadem haec tradidisse ante annum 844. Floruisse autem iisdem temporibus adhuc comitem *Luidolfum*, dubitabit nemo, qui meminerit, eundem *Luidolfum* post haec Romam iuisse cum coniuge sua *Oda*, ut pro cenobio, quod Hludouici regis auus et postea eius genitor fundarant, quodque nostra *Corbeia* est, et cui idem *Luidolfus* praererat, reliquias quasdam Sanctorum peteret, quae uero postea monasterio *Gandersheimensi*, cuius fundator ipse *Luidolfus* existit, datae sunt, ut pluribus in nostra *Historia Corbeiensis* demonstraturum sumus documentis fide dignis. Quaes autem fortassis, beneuole lector, quidni *Luidolfus* hoc loco appelletur comes? Respondendum cenleo, nil fuisse causae, cur id facerent nostri Corbeienses. Alius si hoc tempore fuisset inter proceres Saxoniae ac Corbeiae patronos illustres excellens heros, eodem nomine insignitus, tunc addidissent ei sine ullo dubio nostri nonnihil ad *Luidolfum* nostrum ab alio distinguendum. Sed quoniam id factum non est, nullus alius, nisi illustrissimus *Luidolfus*, designatus fuit. *Cobbo* praeterea procul dubio comes erat. Attamen appellatio comitis non additur eius nomini. Adde, quod infra (§. 149.) *Hadwy* et (§. 155.) *Ida*, soror et mater abbatis nostri *Warini*, neque *comitissa* neque *duchissa* nominantur, licet quilibet facillime perspicere possit, has illustres personas ibi designari. Erant enim ipsae nostris Corbeiensibus, et nostro *Warino* abbati, tam notae, ut sola eorum nomina adducta sufficere possent eisdem. Profecto ea tempestate nostri Corbeiensenses sibi persuadere non poterant, hanc traditionum connotationem postea unquam in lucem esse prodituram. Quin immo si *Cobbo* fuit frater *Warini* abbatis, quod nemo inficiari sustinebit, fieri non potest, ut, per *Luidolfum* alium, nisi *Luidolfum comitem et ducem Saxoniae*, denotatum fuisse, intelligamus, eo quod haec illustres personae nullum, nisi illustrem, fratrem habere potuerunt. Hic uero sine ullo dubio *dux* erat *Luidolfus*.

De pago Bardengo.

(p) *Pagum Bardengo* fuisse pagum maiorem atque existisse in Principatu Luneburgico, omnes eruditi huc usque uno ore sunt confessi. Multae uillae, quarum in nostris Corbeiensibus amplius quadraginta memorantur, e quibus iam supra quasdam adduximus, situm illum euidentissime demonstrant. Ceteris uero locis in aliud tempus reseruatis, intermittere non possum, quin e numero illarum tantum tres afferam, ut proprium pagi huius situm quasi extremis digitis uideat artigisse. Veniunt sub censum *Bardenuit*, quae uilla nunc sine dubio ullo est celebratissima quondam urbs *Bardewic*, deinde *Ulleshem* monasterium, hodie dictum *Ültzen*, ac denique *Addunestorp*, quae uicus est *Addendorp* in praefectura *Medingen*, non *Adenstorf* locus praefecturae *Lune*, neque *Adendorp*, intra praefecturam *Bleckede* conspicuus.

De Cobbonis germano Luidolfo.

(q) Haec est illa insignis atque obseruatu dignissima appellatio, qua *Luidolfus* nominatur *germanus Cobbonis*. Dissimulare non possum, me, quam primum hunc locum in nostro codice conspexeram, praegera gaudium illud *Archimedis* εὐρηκα εὐρηκα exclamasse. Facillime enim perspicere poteram, me hac unica denominatione innumerabiles recentiorum genealogorum errores, quos illustris *Ioannes Georgius ab Eccard* coniecturis suis coarguendos quidem constituerat, quos uero sibi eximi eripique alii uolebant, profligaturum. Hucusque enim alii *Brunonem*, *Widkindi Magni* filium, alii *Brunonem II*, filium dicti *Brunonis I*, alii uero *Walbertum*, fratrem *Brunonis*, fuisse patrem *Luidolfi* ducis, statuerunt, perhibentes cum *Alberico Monacho Trium Fontium*, descendisse ab isto *Luidolfo* omnem nobilitatem Saxo-

linquerat omnia *bardo comes* tradidit ad reliquias sc̄orum martirum stephani ^{gubernante} et uiti hac ei potestate contradita *ab uxore luidolfi* (r) atque a suis propin- ^{Corbe-} quif haec namque traditio ea tamen ratione firmata est ut praedicti *luidolfi* ^{iam Wa-} uxor ea possideat usque ad obitum suum nisi alius locus ad manendum ac- ^{rino.} commodetur testes tiadbert hildilet hahger folcrid hramnulf hildiuuard hildired eilhart meyndac.

§. 127.

Tradiderunt bunico et ricdac quidquid habuerunt in *billurbeke* (f) et de

Saxoniae, Germaniae, Galliae, Normanniae, Bauariae, Sueviae, Ungariae, Mosco-
uia ac Polonia. Multos vero versari in grauisimo errore, intelligitur ex hoc
loco. Atque ut tantis incitiae tenebris lucem infundamus, supra §. 29. not. (1)
ex Uffingio didicimus, *patrem Cobbonis* fuisse ducem Saxoniae *Echertum*. Quodsi
ergo *Luidolfus germanus Cobbonis* fuit, quo nomine hic euidentissime indicatur,
inde sequitur, ut, *patrem Luidolfi* eundem *Echertum* fuisse, existimare deceat.
Diutius ergo in errore viri aliquot eruditi versentur non oportet. Firmissimum
enim et grauisimum habemus hoc loco testimonium scripti coeui atque omni
exceptione maioris.

- (r) *Luidolfi uxor* nominatur ab Hroswitha in carmine de constructione caenobii Gan- ^{De uxore}
dersheimensis *Oda*, filia *Billungi* et *Aeda*. Hanc autem *Aeda* fuisse editam ex clara ^{Luidolfi}
potentum Francorum stirpe, eadem Hroswitha memoriae prodidit. Ipsa *Billun-* ^{ducis.}
gum appellauit *principem alnum*. Optandum foret, ut Hroswitha huius *Billungi*
et *Aeda* progenitores luculentius denotasset. Quia autem id factum non est,
coniecturis aliquid dandum videtur. Supra ergo §. 104. not. (w) iudicauimus,
istum *Billungum* fuisse fratrem *Amalungi I*, satoris ac conditoris familiae illustri-
sime Billinganae. Porro loco laudato *Bennitbi I* filium fuisse *Billungum*, proba-
biliter asseruimus, a propatruo sine dubio ita appellatum. *Amelungus III*. por-
ro filium *Billungum*, a cognato suo rursus ita nuncupatum, habuerit necessum
videtur. Vnde consequi videtur, nomen Billingi in hac domo tritum et usita-
rum fuisse. *Billungum I* eiusque filiam *Odam*, uxorem *Luidolfi*, ad familiam
Billinganam retulisse me non poenitebit. Adductus autem sum ad sic sentien-
dum accuratori loci huius consideratione. Intelleximus enim *Odam*, *Luidolfi*
uxorem, id operam dedisse, ut bona, hic memorata et in pago Bardengo
sita, in salutis sui mariti sempiternae adiumentum donarentur. Ea vero ipsa
bona sub hac conditione fuisse tradita, ut *Luidolfi uxor* ea possideret usque ad
obitum suum, nisi alius ei locus, ubi ipsa moraretur, accommodaretur, exinde
collegimus, ea, quae tradita sunt, ad dotem serenissimae *Odae* spectasse. Quodsi
vero inter omnes constat et peruulgarum est, ac ipsemet supra §. 104. not. (w)
demonstrauit, familiae Billinganae maximam bonorum suorum partem in pago
Bardengo atque adiacentibus prouinciis fuisse, nullam video rationem, qua in-
duci possim, ut *Luidolfi uxor* *Odam* huiusque patrem *Billungum* e geneologia
Billingana eradam. Hoc loco statuitur, *Odam* bona haec possessuram fuisse us-
que ad obitum suum. Inde potest duci coniectura, hoc tempore nondum de-
finitam fuisse constructionem monasterii Gandersheimensis. Notum enim est,
illustrissimam *Odam* in eodem monasterio commorata esse usque ad excessum
suum, quum *decies denos septem quoque vixerat annos*, ut *Hroswitha* verbis
vtar.

- (f) *Billurbeke* villa, teste *Registro* nostro, figitur in *Flethunun-marca*. Haec proba- ^{De villa}
bilissime terminum indicat pagorum *Fleithi* ac *Rittiga* et fortassis etiam pagi *Billur-* ^{beke.}
Hlisgo. Villa eadem sine vilo dubio est vicus *Bilderbeck* in praefectura Gan-
dersheim intra Principatum *Wolferbuttelanum*. Ex eo villae situ diiudicari
potest, quam in regione *marca* eadem fuerit, scilicet in regione villae *Billur-*
beke iuxta *Leinam* et amnem *Aue*, haud procul inde versus locum *Hattich-*
huson seu *Haishuson* seu *Haishusen* *Leinae* se committentem. Amnis *Aue*, ex
Westerhoua defluens, disceuit pagos tres illos. Si diplomata *Altridi* episcopi
Hildesheimensis, ac *Ludouici*, Romanorum regis appellati, de anno 872 et
873, quae exhibent *J. G. Leuckfeldius* in *Antiq. Gandersib.* p. 287. seqq. atque
Haven-